

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł.
50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłkę
do domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.

Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 2 zł.

Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie
50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów —
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80
franków — kwartalnie 20 franków.

Biurowa Redakcja „Dziennika Polskiego,” plac Marjacki
liczba 6 i 7. — Telefon Nr. 171.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika Polskiego” kosztuje 6 ct.

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8. rano.

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowa Administracja „Dziennika Polskiego,” plac
Marjacki 6 i 7 i Biuro dzienników Ludwika
Płohna, ulica Karola Ludwika 1. 9.

We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas),
M. Dukes, H. Schalek, A. Oppelk's Nach., Rudolf
Mosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 88,
rue de Varenne.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego
wiersza drobnym drukiem (petit).

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne
komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.

Prywatne korespondencje 12 i nekrologi 20 centów od
wiersza.

Drobne ogłoszenia 1 1/2 centa od wyrazu. Pomieszkania
i sklepy po 1 ct. od wyrazu.

Reklamy w rubryce Nadesłane 30 ct. od wiersza.

Wydawcy i właściciele: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

Dokument zuchwalstwa.

Lwów 13. grudnia.

Trzydziestu pięciu „bohaterów” niemieckich — wśród których figurują znakomitości takie, jak np. Pfersche, pamiętny z dobiecia noża w izbie poselskiej, lub Menger, wstawiony żakowskiem trąbieniem w tej izbie itp. — wydało i podpisało w d. 10. b. m. „odezwę do ludu niemieckiego w Austrii”.

Jest to dokument, który zaiste wart dla nas wiele... Jeżeli bowiem którśkolwiek jeszcze w Austrii, lub po za jej granicami, żywił jakie wątpliwości co do powodów i charakteru zaszłej walki, która od ośmiu miesięcy wstrząsa starożytną budową państwa Habsburgów, co do właściwych a wyłącznych przyczyn dymisji gabinetu hr. Badeniego — tego chyba treść rzeczony odezwę musi dziś ocknać i oświecić w zupełności. I jeszcze jedno. Przekonać się można z tonu i słów tego cennego pisma, że cienia przesady nie było nigdy — czy to w prasie polskiej, czy w czeskiej, — gdy mówiła o bezustannej a zuchwałej prowokacji Słowian austriackich przez tych ciurów pangermanizmu bismarkowskiego...

Rok 1897 — zaczynają więc rzecz swoją te zbankrutowane zupełnie niedobitki żydowsko-centralnego stronnictwa — był dla Niemców w Austrii i dla Austrii samej w ogóle złowrogi. Wiosna przyniosła owe nieszczęsne badeniowskie rozporządzenia językowe. Rozporządzenia te, wydane z naruszeniem (!) ustawy i konstytucji, jak najdotkliwiej ukrocili Niemców czeskich i morawskich w ich prawach narodowych, w ich honorze narodowym, upokorzyły cały naród niemiecki. Tej hańby nie można, nie wolno nam było znieść spokojnie.

Parę wierszy dalej czytamy tam znowu taki utwór: Parlamentaryzm został ciężko nadwreżony przez reakcyjną, słowiańsko-federalistyczną koalicję, o tyle srożej nawet, że potentaci tej koalicji nie wdrygają się przed każdym złamaniem prawa, przed każdym gwałtem. W stolicy Czech tleje rozkosz, władzom zaś nie udało się do tej pory, zabezpieczyć tam życia i mienia naszych rodaków. A rozporządzenia językowe — to źródło wszelakiego zła — istnieją dalej... Wszystkie usiłowania teraźniejszego rządu, gwoli uzdrowieniu stosunków, wśród których możnaby najkonieczniejsze bodaj sprawy państwowe parlamentarnie załatwić — rozbili się skutkiem zacietrzewienia się większości słowiańskiej, wzbraniającej się zwrócić bezprawnie nabyte korzyści, odpokutować popelnione złamanie prawa. Przez ustąpienie hrabiego Badeniego — wymuszone przez Niemców — osiągnięliśmy sukces, ale daleko nam jeszcze do rozstrzygnięcia zwycięstwa...

Zatem krótko, wezwawo i dobitnie, stwierdzają ci panowie sami, co właściwie rozkiełznało huragan teutoński żądź i namietności, co poruszyło ulice Wiednia do takich ekscesów i demonstracji, że aż ich łupem padł gabinet poprzedni... Wszelakoż to niebylewale w konstytucyjnej Austrii ustępstwo dla ulicy — jak widzimy z tej odezwę — nie tylko nie uspokoiło huraganu, nie nasyciło stada zgłodniałych wilków — ale owszem rozuczuliło je bardziej, zaostrożyło apetyt żarłoczny drapieżników. Zapowiadają też głośno, że wytrwają na obranej drodze — dopóki nie zwyciężą.

Ha! Zapowiedź to istotnie groźna dla spokoju i rozwoju państwa, — gdyż daje przedsmak dalszych kataklizmów wewnętrznych, które

nie wiadomo dokąd Austrę zaprowadzić gotowe — lecz dla słowiańskiej większości w tej Austrii padła ona z ust niemieckich jak nie można lepiej na czasie. Ruch ku szeregowaniu i skonsolidowaniu się tych ludów — wszczęty obecnie — nie ustanie już chyba tak łatwo, ani pod grzmotem armat nowych Windischgrätzów lub Hammersteinów; idea, która po latach 30 wyłoniła się nareszcie z siłą elementarną, zlamie, zgruchocze, zwycięży wszelkie przeciwności niemieckie.

Nie dalej jak wczoraj, w murach prastarej stolicy Piastów i Jagiellonów, liczni przedstawiciele Słowian austriackich wiecowali od niepamiętnych czasów po raz pierwszy. Jeszcze 10 lat temu sama myśl takiego wiecu byłaby czemś niemal dziwnym, szalonym, niewykonalnym! Rezolucje, uchwalone wczoraj jednomyślnie przez Polaków, Rusinów, Czechów, Słowaków, wystarczają aż nadto, aby zaświadczyć przed historią i potomnością, kto w Austrii dążył do jej rozbitcia, a kto przeciwnie do jej wzmocnienia, utrwalenia jej potęgi na wewnątrz i zewnątrz...

KORESPONDENCJE.

London 4. grudnia.

(Kampanja indyjska.)

Opinia publiczna zaczyna na serio zaprzętać się wojną w Indjach. Trwa ona od czterech miesięcy i można powiedzieć, że istotnie rzeczy nie postąpiły bardzo ku pożądanemu końcowi; niektórzy utrzymują nawet, że stoją gorzej. Naczelnym dowódcą, sir Wiljam Lockhart, chociaż koncentruje w swych rękach jednolitą władzę, nietylko nie posuwa się naprzód, ale cofa się. Armia angielska ma do walki z niesłychanymi trudnościami miejscowości, surowej zimy, braku dróg, dostawy żywności. Co moment znajduje zasadnic, codziennie staczać musi walki uporczywe. Gdy się weźmie na uwagę, że samych oficerów angielskich zginęło już przeszło stu, a drugie tyle jest ciężko rannych, to można zrozumieć przerażenie, jakie buletyn codziennie budzą wśród publiczności. A wiadomości z placu wojny nie są pewne. W kilka dni po wieści, że cała jakaś dolina jest zdobytą, że jej wieś i osady są obrócone w perzynę, widzimy mieszkańców w teje okolice napadających na konwoje angielskie i walczących jak lwów. Odpłacając się nieubłagana surowością za napaścnicze walki pleniom, Anglię wywołują rozpaczliwy opór. Widocznie sir Wiljam Lockhart zdaje sobie sprawę z niepowodzenia tej taktyki, skoro cofa się do wnętrza i oznajmia, że w dniu 14. bm. zatrzyma się w Peszawar. Jak trudnym jest dzieło uśmierzenia tego buntu, pokazuje się, że dotąd nie rozbrojono i nie uspokojono plemienia Afrydów, co nam zapowiadano od dwóch miesięcy. A ta wyprawa do Tirah, która miała zadać cios stanowiący powstaniu, kończy się odwrotem Anglików i założeniem obozu, oraz zimowym leżem w bliskości Peszawaru. Widocznie armia angielska, która dała tyle dowodów waleczności, jest wycieńczona i potrzebuje koniecznie odpoczynku. Ale łatwo zrozumieć, że miejscowe górskie plemiona cierpią mniej i że korzystają z przerwy w kampanji, ażeby się uzbroić i ośzańcować. Gdy się kampanja rozpocznie na nowo, będzie trzeba nieledwie wszystko rozpocząć na nowo.

Jest więc bez najmniejszej przesady położenie dramatyczne dla rządu, który ma na sumieniu tę wyprawę. Podjął ją dla dogodzenia jingom, łamiąc zobowiązania poprzedniego rządu. Taką dla wiara mści się na nim stokrotnie. Strategicznie jest ta wyprawa błędem, bo Himalaje stanowiły bezpieczniejsze granice, aniżeli

plmiona, koczujące na ich północnych stokach. Ponieważ Ro-ja nie okazuje najmniejszej chęci ani zamiarów zabrania Afganistanu i wtargnięcia przezeń i przez Himalaje do Indji, zatem rząd nie ma najmu szęgo usprawiedliwienia co do tej kampanji, żadnego innego, prócz chęci zaboru. A polityka angielska, wytknięta jeszcze przez lorda Lyttona, ludziła się zawsze przypuszczeniem, że plemiona koczujące przyjmą bez oporu jarmzo angielskie! Trudno o większy błąd.

A kosztą całej tej indyjskiej kampanji! Kosztuje miliony, ale kto będzie jej płacił? Sprawiedliwie nie pozwala zwalić ich na skarb Indji, wycieńczonych głodową epidemią, obdułzonych, nie żądających zresztą bynajmniej owej „naukowej” granicy. Co powie angielska społeczność, gdy jej przyjdzie zapłacić taki ciężki rachunek. niedaleka przyszłość pokaze. Jak sir Henry Campbell Bannerman przedwczoraj słusznie powiedział, rząd obecny może się poszczycić, iż jego polityka indyjska przyniosła cztery rezultaty: straszną wojnę, osłabienie granicy strategicznej, rozdrażnienie sąsiadów i olbrzymie wydatki.

Nie można się dziwić, że napaści na rząd stają się coraz gwałtowniejsze i że on sam okazuje obawy o końcowy rezultat, którego przewidzieć nie można. Jak w każdej złej sprawie, spory powstają pomiędzy członkami ciała, które ją wywołało. Rozbiegły się już pogłoski, że na lorda Jerzego Hamiltona, ministra Indji, koledzy jego składają odpowiedzialność za to całe przedsięwzięcie i że chcą się go pozbyć. Byłoby to niesprawiedliwością, której niezawodnie lord Salisbury nie popełni. Wszyscy wiedzą, że lord Jerzy Hamilton jest podrzedną figurą, a jeżeli jest wielce niepopularny nietylko u opozycji ale i u swego własnego stronnictwa, pochodzi to z właściwej mu arogancji, którą pokrywa swoją nicością umysłową. Cały gabinet dźwigać musi odpowiedzialność za tę nieszczęśliwą wyprawę. Nawet gdyby się lepiej skończyła, niż się na to zanoszą, będzie ona zatrutą strzałą w bok gabinetu.

Z prowincji.

Olesko 8. grudnia. (Jubileusz nauczyciela.)

W dniu dzisiejszym byliśmy świadkami rzadkiej uroczystości w naszej mieścinie, uroczystości, której opisanie niech będzie dowodem, że społeczeństwo nasze umie ocenić i uznać pracę jednostek. Za inicjatywą duchowieństwa obu obrządków urządzono tutaj szemu kierownikowi szkoły, p. Janowi Sokalskiemu, serdeczną owację z okazji ukończenia w tym dniu 40-letniej służby nauczycielskiej, którą jubilat w dniu 8. grudnia 1857 w Olesku rozpoczął. Po solennem nabożeństwie w cerkwi, wobec licznie zgromadzonej publiczności, działy szkolnej i ludu, przemówił od ołtarza ks. Dubicki, gr. kat. katecheta, podnosząc w wymownych słowach zasługi jubila. O godzinie 12. po uroczystym „Te Deum”, odpiewanem na intencję jubila w kościele, odbyła się dalsza uroczystość w sali szkolnej, przepełnionej działy i publicznością. Jubila wprowadzili miejscowi księża katecheci, poczem zabrał głos przewodniczący rady szkolnej miejscowej, proboszcz ks. M. Piatkowski, a oddając hołd pracy i zasługom jubila, po tawil go za przykład do naśladowania. Jubilat wzruszony do głębi podziękował za niespodzianą owację, wyrażając nadzieję, że to uznanie jego usiłowań, będzie zachętą dla młodszych jego kolegów, wśród których nie brakuje chętnych do pracy publicznej. Po pięknie przemówieniu nauczycielki p. Demelówny zabrał głos miejscowy proboszcz ruski ks. A. Lewicki i w podnio-

śłych słowach dziękował jubilatowi w imieniu swych parafjan za pracę położoną, oddając mu cześć i uznanie. Podniosła uroczystość zakończył ks. Rudolf z zakonu OO. Kapucynów serdeczną przemową do dzieci, które też wraz ze starszymi podziękowały mu szczeremi łzami.

Takie uczczenie zasług i cichej mrowczej pracy nauczycielskiej przynosi zaszczyt inicjatorom, a dla nauczycielstwa ludowego niech będzie dowodem, że i na skromnem stanowisku nauczyciela ludowego zdobyć sobie można ogólną cześć i zasłużone uznanie.

Jeden z uczestników.

Wiec słowiański.

Zgromadzonych wczoraj na wiecu słowiańskim w Krakowie posłów czeskich i słoweńskich powitał Czas następującym pięknym artykułem:

Grono posłów stronnictw sprzymierzonych a pobratymczych narodowości, przybywa w gościnę w mury Krakowa. Otoczy ich tu wiele wspomnień historycznych i wiele zagadnień, dotyczących bliższej i dalszej przeszłości.

Od pobratymstwa krwi i mowy silniejszy jest węzeł duchowy przed dziesięciu wiekami apostołstwem wiary związanej; snuł się on przez dalsze pięć wieków cywilizacyjnej i dziejowego rozwoju między stolicą nad Węltawą a stolicą nad Wisłą. — Łączność tę przerwały wprawdzie spory książąt i zamieszki wojenne, lecz mimo tych epizodów Czeszy i Polska ocalone z zalewu teutońskiego, który zniszczył słowiańskie plemiona za Odrą i Elbą, rozwinęły się odporną w ustroju państw niezależnych i w rozwoju samodzielną cywilizacji. Braterstwo to duchowe zawarte przy chrzcielniczy św. Wacława i Mieczysława I. przetrwała się skutkiem wojen religijnych XV. i XVI. stulecia, zakończonych pogromem pod Białą górą.

Nie wspólność plemiennej i cywilizacyjnego życia, zawiązuje się znów w pierwszej połowie naszego stulecia — zbliżeniem patriotów i uczonych polskich do tych śmiałych a dzielnych badaczy, którzy rzucili pierwszą iskrę odrodzenia narodowego w zamiaru warstwy ludu czeskiego. Jak w wytopalskich Pompei z pod skamieniałej lawy wulkanu odkryto całe miasto z pod lawy niemieckiej kultury odkopano cały naród. To dzieło odrodzenia narodowego po kilowiekowym śnie, jest niewątpliwie jednym z najpiękniejszych faktów historycznych naszego stulecia, a wzorem i przykładem owa obywatelska praca dorobku i rekonstrukcji, jaka się dokonała w narodzie czeskim, a dokonywa się u innych ludów słowiańskich.

Nanka stąd dla nas i pociecha wielka — dla nas, na których wydano tylokrotnie wyrok śmierci, dla nas, którzy przeżywamy zęstokroć kurcze konania i z takim trudem i cierpieniem dobijamy się warunków życia, gdy spjrzymy na to odrodzenie pobratymczego narodu.

Pokrzepieniem, otuchą, wiarą w niespożyty ideał narodowej, na awał nas widok zmartwychwstania idei narodowej pobratymców. Przyznajmy, że w odmiennych przebiegach i próbach, jakie dwa narody od kilku przebywają pokoleń — nie zawsze równie zgodnym i łętnym były narde serca.

Słowo serdecznego powitania dla przybywających gości wymaga szczerzego wyznania. Cierpienia Polski niezawodnie znajdowały odzwiek wśród pobratymczych ludów. Niekiedy rozchodzili się nasze drogi — i powstawały w Si wianczyźnie prądy, których podzielić nie mogliśmy. Tem skwapliwie chwytamy chwilę zwrotu, zbliżenia i porozumienia, dając szczerze do

odnowienia przedwiecznych sojuszy i rodzinnych związków.

Lecz jakie na przyszłość mogą być trwałe rękojnie i podstawy tego przymierza? Przede wszystkim — zrozumienie obopólne tej prawdy, że Polska i Czeszy wiara, historią i cywilizacją należą do zachodniej Europy. Misją tych dwóch ludów i przeznaczeniem w Słowiańszczyźnie jak było przed wiekami, tak jest na dziś i na przyszłość, aby łączyć świat słowiański z zachodem.

Najświetniejsza epoka dziejów czeskich i dziejów polskich przypada na czas, gdy na tronach pobratymczych ludów zasiadli bracia Jagiellonowie. Co nie było danem do spełnienia domowi jagiellońskiemu, to przeszło spuścizną na dom habsburgski. Analogia historyczna nie może zawsze służyć za podstawę programu politycznego — lecz to pewna, że ta polityka ma najlepsze rękojnie, która ma za podstawę prawa historyczne. Uczucie narodowe, tak szczerne i potężne wiedzie często do roznamietnienia i wewnętrznych szczyptowych walk, które zarówno dla państwa, jak dla społeczeństwa stają się groźne — jeśli uczucia tego nie ujmą w odpowiednie granice tradycja i prawo historyczne. Znamy aż nadto dobrze butą i bezwzględnością żywiołu niemieckiego w zapasach narodowych — tem gorzej żyjemy naszym pobratymcom nad Węltawą, aby swój postęp i zdobycze uwieńczył taką wytrwałą pracą i stałością w zadaniach politycznych — jakiej dali dowód w odrodzeniu języka i literatury ojczystej.

Obecna chwila — chwila przełomu stanowi o przyszłości ludów słowiańskich w monarchii rakuskiej. Pragniemy coraz ściślej zespoleń ich solidarności w obronie wspólnych praw. Walka, która świeżo posłowie większości parlamentarnej w radzie państwa przebyli — budzi ufność, że zbliżenie to i ten sojusz będzie trwałym nietylko co do celów, lecz także w wyborze środków i dróg politycznych. Wszelka kraciwość polityczna, czy społeczna musiała by osłabić łączność działania.

Gdy Niemcy w ostatniej walce wpadają w radykalizm i dzikost, niechaj przedstawiciele ludów słowiańskich zwalczają ich spokojem, miarą i dojrzałością polityczną.

Naród, który z taką wytrwałością i poświęceniem dźwignął się z upadku i odrodził się od korzenia, naród, któremu przodował zastęp uczonych i badaczy, a który pracą i zapobiegliwością doszedł do rozwoju cywilizacyjnego i ekonomicznego, budzącego szluszny podziw, ten naród ma wielką przyszłość przed sobą i stanie się siłą dodatnią, ograniczoną w świecie słowiańskim i w związku ludów rakuskich.

Z tem szczerem uczuciem witamy przybywających gości i pobratymców, wołając: Na szar!

Resolucje uchwalone na onegdajszym wiecu słowiańskim w Krakowie brzmią:

„Wiec polski w Krakowie ze współludzią — przedstawiciele bratnich słowiańskich ludów uchwała następujące rezolucje:

1. Opierając się na ustawach zasadniczych, zaprzysiężonych przez monarchę, przyznających wszystkim ludom w skład państwa wchodzącym prawo do życia i rozwoju na podstawach narodowych, domagamy się, jako równorzędni obywatele państwa zarówno z innymi niosący podatek krwi i mienia, ścisłego przestrzegania ustaw konstytucyjnych i opartego na nich sprawiedliwego równoprawienia wszystkich narodowości w państwie.

2. Wyrażamy uznanie tym wszystkim po-

(51)

FR. RAWITA.

Z DOMU NIEWOLI.

Powieść współczesna.

Kartka z naszego życia pod zaborem Rosji.

(Ciąg dalszy).

— Taki nasz los dziejowy smutny. Prawda, że ubędzie społeczeństwu kilkadziesiąt głów, dwa razy tyle rąk do pracy... ale, już ci winniejsi są ci, którzy gwałcą prawa, niż ci, którzy go bronią. My większe ofiary składamy temu molochowi, który się Moskwą nazywa, bo setki tysięcy naszych sił umysłowych padają przed jego ołtarzem i giną dla nas bezpowrotnie, niż ci, którzy tylko fizyczne siły mają, ale swoje siły umysłowe idą na marne dla obcego społeczeństwa. Niech się nam stanie prawda, a ludzie przestaną marnować się.

Bajbuza postanowił całą rozmowę w żart obrócić.

— No, otośmy się nagadali! Ze też my musimy od pierwszego spotkania się sprzeczać się o coś.

Wikary odpowiedział spokojnie.

— Nie zawsze tak bywało...

Zamyślił się przez chwilę, a potem rzekł:

— Panie Bajbuza... Byliśmy przyjaciółmi... pracowaliśmy razem, nie bez pożytku, jak sądzę, ale od pewnego czasu ktoś między nami przepaść wykopal...

— Kto?

— Ten sam smok, który nam codziennie ofiary porwa.

— Ja się z nim oswoiłem... przyszedłem do przekonania, że skoro ze smakiem muszę żyć o miedzę, muszę też szukać sposobu, ażebyśmy mogli żyć spokojnie. My teraz robimy zupełnie tak jak legenda mówi: składamy mu codziennie ofiary.

Ksiądz mu przerwał nagle.

— Otóż to właśnie! A dlaczego składamy ofiary? No, chcemy z nim żyć spokojnie, a z nim, walcząc potrzeba.

— Naczynić do siarką? — rzekł złośliwie Bajbuza.

— Chociażby... wszystkie środki w walce o życie są dobre!

Gdy się już pożegnali, a ks. wikary do progu odprowadził Bajbuzę, rzekł mu jeszcze w tonie żartobliwym, ale nie bez przestrogi:

— Strzeż się pan, ażeby pana smok nie pożarł...

Bajbuza odpowiedział:

— Nie boję się... jestem naczyniony siarką...

VII.

Sprawa tajemnego zgromadzenia się włościan na modlitwy pod nazwą sprawy opornych unitów ciągnęła się kilka miesięcy. Pomimo usilnych starań zarówno Hamancęwa jak Jelfima Karłowicza Koneczakowskiego nie dalo się z niej nic wykrzesać. Włóścanie, prowadzeni zdrowym zmysłem samoobrony, odpowiadali tylko na zapytania, dotyczące faktów modlitwy w lesie, na inne zapytania, mające na celu wplątanie ich w sprzeczności, odpowiadali,

że nie wiedzą o niczem. Przedstawili no ją wrzecie do rozpatrzenia jeneral-gubernatorowi, który, oprócz niechęci chodzenia do cerkwi i spełniania obrzędów kościoła prawosławnego, okazywanej biernie, również nie znalazł winy.

W ten sposób uwolniono ich od odpowiedzialności sądowej i oddano pod dozór gminy. Punkt bardzo elastyczny, bo wprowadzający między ludność wiejską system szpiegostwa, tytułem wzajemnej kontroli.

Tak więc ludność kilkunastu wsi okolicznych pozabawiona została zupełnie opieki religijnej. Do popa i do cerkwi nikt nie chciał chodzić, do kościoła i do księdza — nie mógł, gdyż najmniejsze zbliżenie się uważane było za przestępstwo i pociągalo karę surowszą niż za zbrodnię. Szczerowski, w oczekiwaniu nagrody, podwoił gorliwość służbową do tego stopnia, że na całą okolicę rzucał postrach. Uznano postępek jego za bardzo ważny i dano mu pomocnika. Co dnia w jakimś punkcie można było spotkać jednego lub drugiego, myszkującego jak lis, wytęjącego wzrok, nastawiającego słuchy.

Na życie codzienne padł jakiś ciężar gniotący wszystkich. Nie było go widać, ale czuli go wszyscy w bezustannej policyjnej opiece, w duchu denuncjacji, który unosił się nad każdym krokiem człowieka, nad każdą pracą. Smer pod okiem nie budził obawy przed złodziejem, ale przed okiem Szczerowskiego. Taka atmosfera moralna uczyniła życie wprost niemożliwym. Ten i ów sprzedał cichaczem sadybę i ziemię i i niewiadomo gdzie znikł. Gluche wieści obiegaly tylko po okolicy, że ludzie uciekają do Ameryki. Nikt wszakże paszportów ani w gminach ani w sądzie powiatowym nie brał. Wszystkie ściślejsze węzły dawniejsze rwały

się powoli. Ludzi ogarniała apatia, obojętność do pracy, a nawet na los własny. Bajbuza zaprzestał użyć dzieci wiejskie po polsku, od księdza uciekał, z Wachem i rodziną był na bakier. Tylko stonunki jego z Hamancemw stawały się zażywsze i serdeczniejsze. Wymykał się do niego jak tylko mógł — grał w karty, pił i obojętnie słuchał wianiedychać poczał.

Kiedys ks. wikary rozpoczął z Szymonem na ten temat rozmowę.

— Teraz już koniec wszystkiemu — zauważył Szymon — nadzieje nasze na nauczyciela nie ziszczy się. O-labl zupełnie na duchu.

— A mnie się widzi, że to początek końca...

Szymon aluzji tej nie rozumiał.

— Dlaczego?

— Przyjaźń z Moskałem — to nie dobry znak...

— Może...

Wikary był oddawna już tego zdania, nie chciał jednak wypowiadać tego głośno z uwagi na pokrewieństwo nauczyciela z Wachem i Szymodem. Poczęło powoli wyrażać się przekonanie, że Bajbuza marnuje się, że wszedł na drogę próżniactwa, że jest pod wpływem złego towarzystwa.

Bajbuza nietylko tracił chęć do pracy, ale rozgorczył się coraz bardziej. Swary domowe z Kachną powtarzały się ledwie nie codziennie, a dochodziło między nimi bardzo często do ostrych wyrzutów. Szorstkość i bezwzględność zony drażniły go i podniecały. W chwilach spory wyrzucał sobie wzajemnie swoje pochodzenie kastowe. Kachna mówiła o „państwie bez butów i chleba”, a on często miał na ustach „chamską duszę”.

Życie wspólne stawało się trudnem i ciężkiem. Bajbuza przyczynę tego upatrywał w ciemnej sferze wiejskiej atmosfery umysłowej, w wpływie ujemnym na żonę ciemnej rodziny i począł myśleć o tem, ażeby znaleźć dla siebie pogodniejszą i lepszą materjalnie przyszłość. Na wsi było to niemożliwe. Nauczycielstwo lub gospodarstwo w najlepszym razie na gruncie Wacha — oto były jedyne nadzieje, które bynajmniej nie negły Bajbuzę.

Oczy jego mimowolnie zwróciły się ku Warchawie i zwracały się coraz częściej. Chciał pojechać i rozpatrzyć się tam za jakimś zajęciem — żałował czasu — nie miał zbysujących pieniędzy. I tak to się wszystko wlokło i wlokło. Zdarzył się jednak wypadek, który go zmusił do wyjazdu.

Szczerowski przyniósł mu i wręczył z uroczystą mi. a jakiś pakiet urzędowy.

Pakiet był duży, ale sprawa krótka, a treść bardzo niejasna.

„Proszę się stawić natychmiast po otrzymaniu niniejszego wezwania w mieszkaniu pułkownika od żandarmoni Jelfima Karłowicza Koneczakowskiego na ul. Wilczej nr. 15.”

— Oho! Jest jakaś niespodzianka — pomyślał sobie.

Niespodzianka ta zaniepokoiła go trochę. W każdym razie wezwanie do zjawienia się w biurze żandarmskiem nie stanowi takiej przyjemności, ażeby jej można było pożądać. Sama niepewność jest drażniącą. Jedną tylko uwagę wpadła mu w oczy — awans Jelfima Karłowicza. A więc, jest pułkownikiem...

(Ciąg dalszy nastąpi).

słom polskim, którzy w radzie państwa stanęli w słowiańskich szeregach — wzywamy ich, aby na tem stanowisku, wskazanem przez zasady narodowe, przez poczucie solidarności słowiańskiej i interes polityczny wytrwali, a równocześnie wyrażamy najwyższe oburzenie i potępienie dla tych wszystkich posłów z kraju naszego, którzy zdradzając wyborców swoich, stanęli po stronie wrogich Słowiańszczyźnie żywiołów, dzikimi gwałtami obezwładnili parlament i wydali ludy na łup absolutyzmu.

3. Domagamy się i utrzymania obrony rozszerzenia praw konstytucyjnych.

4. Domagamy się rozszerzenia autonomii krajów z równoczesnym sprawiedliwym rozszerzeniem prawa wyborczego.

Nadto na wniosek akad. Zuberu uchwalono wezwać rząd, aby jak najprędzej przystąpił do uregulowania nieprawidłowych stosunków na Śląsku, a na wniosek dra Dobija postanowiono uzłączyć ponownie wielki wiec słowiański. Termin tego wiecu oznaczy się później.

KRONIKA.

Przed świętami.

Kilkanaście dni zaledwie dzieli nas jeszcze od chwili, w której przy wigilijnym zasiadziemy stole. Cieszą się dzieci, wychylając z niecierpliwością owego wieczora, kiedy to o zmroku, setka świeczek żabnie przystrojona choinka.

A na ten chętnie zawisną dora dla działu, jakie im miłość wybrała, bogate lub ubogie, stosownie do stosunków ofiarujących je.

To święto światła, biorące swój początek w zesłaniu Syna Bożego, który wszystkim ludom ziemi nowe przyniósł życie, i panujące rozprószył ciemności, rzuca wtecz swe promienie na tygodnie i miesiące, zaprzęta umysły na długo już przed dniem uroczystości. Dziś już nie jeden ojciec i matka, zapytują siebie: — co kupię dzieciom na gwiazdkę?

Chcąc dzieciom waszym sprawić uciechę, i tego z oka nie spuszczać, że Boż Narodzenie jest świętem chrześcijańskim, jeśli więc kiedy, to w tym wypadku, przy sposobności ofiarowania darów swoim najmilszym, tak postępujcie, by do darów tych nic nie przyłączyło, co by brudziło, by dary te choćby pośrednio nie wyszły z ręki, z chrześcijaństwem nie wspólnie nie mającej. Nie dajcie zwieść się ni piękna wystawa, ni hałaśliwa reklama, za pomocą której pewne firmy do siebie zabić wusiłują, a o tem tylko pamiętajcie, by grosz, który ku uczeniu i uprzyjemnieniu chrześcijańskiego święta wydajecie, w braci waszych wszedł ręce.

Pamiętajcie o tem, że Chrystus uczył nas, byśmy dbali o małych i ubogich. Nasz przemysł i kupiectwo jeżdżące pod strasznym uciskiem p. n.ego wroga nam usposobionego żywiołu, jest uosobieniem ubóstwa. Kupujcie więc u swoich, a spełnicie jedno z przykazań Bożych i wspierając swych braci, dobrze Ojczyznę swą i narodowi się przysłużyte.

Z tą gorącą prośbą, edzwamy się w pierwszej linii do matek naszych rodzin, które święteczne czyniąc zakupy, w całym kraju kilka milionów guldenów w ciągu ostatniego przedświątecznego tygodnia wydają. Z lekkim sercem wydawano dotychczas te miliony, z których przeważna część napowrót do rąk naszych nie wracała, — obyż to wielkie święto, które stoi przed nami, zwrotem na lepsze się zaznaczyło i było początkiem nowej ery społecznego naszego życia.

Na święta kupujcie tylko u chrześcijan!

Djarusz lwowski.
Wtorek 14. grudnia.
W Czytelnia katolickiej pogadanka nad pracą ks. Malarskiego pt. „Z Mediolanu.“ Początek o godz. 7. wieczorem.

Teatr hr. Skarbka: „Szalone wesele“, krotowchwa A. de Bellmonte i A. de Brehis-Boisdesfre. Początek o godz. 7. wieczorem.

Wiadomość osobista. Namieśnik ks. Eustachy Sanguszko bawił onegdaj u Kazimierza hr. Badeniego w Busku, wesoła za wyjechał do Wiednia.

Kalendarz. Wtorek (14.): Mikarego i Spirydona. Wschód słońca o godzinie 7. minut 50, zachód o godzinie 3. minut 59.

Hołd dla hr. Badeniego. Otrzymujemy następującą odezwę: „Ważna na zegarze dziejowym wybiła godzina. Mąż wielkiego umysłu i serca parnął w życie wprowadzić zasadnicze hasło wiary politycznej naszego narodu i ustąpił przed brutalną przemocą. Czyż możemy my rękodzielniczy przypa-

55) NA OŚLEP.
POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA
w trzech częściach
Antoniiego Werytusa.
(Ciąg dalszy).

— I starsza pani, wzięwszy lokaja Ma-teusza z sobą, także gdzieś wyjechała i dotąd nie wróciła...
— Bernard, czy ty z tego co rozumiesz, bo ja to nic — zgnębionym głosem powiedziała pani Róża.
— Zaraz się dowiemy, ja tam muszę jechać, niech mi tu przyniosą futro i czapkę.
— A goście?
— Zabawiaj ich... Zresztą, jakby się py-tali, powiedz, że Iza zachorowała i że zostałem wezwany. Tak nawet będzie najlepiej...
Już Milchritter schodził kuchennymi schodami, gdy naprzeciwko niemu windowała się, dysząc ciężko, jakaś postać.
Pan Bernard, poznawszy Worszyłównę, cofnął się.
— Pani, co się stało, co to ma znaczyć? Mówże przecie!
— Zaraz... zaraz... dajcie mi odetchnąć, jestem stara... Ja to chyba życiem przypłacam — rzekła Worszyłówna przerywanym głosem, i

trywać się biernie, jak hold składają inne warstwy narodu zastraszę i poświęceniu? Jak działalność Ka-zimierza hr. Badeniego objęła wszystkie ludy słowiańskie Austrii, tak uznanie powinno być powszechne i od wszystkich pochodzić. Ta sprawiedliwa wdzięcznością przejęta, pozwala sobie „Gwiazda“ brodzka, jako najbliższa sąsiadka Buska, odezwać się do wszystkich bratnich stowarzyszeń rękodzielniczych w kraju, aby na niedzielę d. 19. bm. zechcieli wy-słać swoich delegatów, celem złożenia czci i wdzięczności mężowi, który pierwszy z ministrów austriackich podniósł hasło i walczył za równouprawnienie ludów. Minister ustąpił, ale siewacz rzucił ziarno, którego żaden kłopot nie przyluszy! Punkt zborny: stacja kolejowa „Krasne“ w południe. *Wydał „Gwiazda“ brodzkiej.*

Mamy nadzieję, że za głosem „Gwiazdy“ brodzkiej pójdą inne stowarzyszenia rękodzielnicze, i że w niedzielę 19. bm. spory zastęp delegatów uda się do Buska, aby złożyć hold hr. Badeniemu.

Mianowania. Notariuszami mianowani kandydaci: Antoni Schiller z Nadwórny do Potoka złotego, Aleksander Strocki z Bursztyna do Otyni, Ludwik Piątkiewicz z Mikuliniec do Boryni, Wilhelm Petry z Bolechowa do Żabiego i Marcell Ru-zer z Doliny do Lutowsk.

Odnaczenie Polaka. P. Konstanty Szczaniecki, jenerałny radca landszafy w Poznaniu, powszechnie szanowany patriota i obywatel w zaborze pruskim, mianowany został przez cesarza austriackiego koman-dorem orderu Franciszka Józefa. Insignia tego or-deru przesłane mu zostały na ręce pruskiego mini-stra rolnictwa, hr. Hammersteina.

Włoc słowiański. Umieszczamy nadesłany nam z prowincji list, będący dowodem, iż idea słowiańska znajduje w narodzie naszym grunt bardzo po-datny. List ten brzmi: „Cześć zwieluż wiec ogólnie czeski. Zdać się, iż czas byłby to najwłaściwszy do zwolania wiecu ogólnego słowiańskiego dla Słowian austriackich w celu porozumienia się co do wspól-nego przeciwdziałania niemieckim porywom hegem-onicznym. Weźmy dewizę *Viribus unitis* za swoją. bo nią tylko zwyciężyć możemy przeciwników. Wiec taki powinien być zwołany w Wiedniu, a wejsie doń powinny wszelkie stany, posłowie, reprezentacje miast, rad powiatowych, uniwersytetów etc. Wy-zwano nas, podnieśmy więc krzyżacką rękawicę. Nie trzeba zważać na garskie lipułowców politycznych, która teraz w Wiedniu liże łapy niemieckie, by do-stać verwaltungsratostwo. Każdy naród wydaje na nieszczeście potwory polityczne, których się wstydzili musi. Mimo to w górę idea Niech żyją Słowianie! Wybiła oswobodzenia godzina, a na zegarze historii naznaczyl ją Polak. Cześć jemu i sława za to, a pokażmy braciom naszym z nad Weltawy, Dunaju i Łaby, iż potrafimy wysoko podnieść sztandar sło-wiański.“ J. B.

Kapitułny browar. Wohee istniejącego we Lwowie piwnego *ringu*, pozwolimy sobie wygrze-bać z przeszłości rzecz już zapomnianą, a która, być może, przysła się teraz.

Oto przed laty, — kiedy — tego nie wiemy, umarł we Lwowie pewien bogaty mieszczanin i w testamentie zapisał browar swój wraz z przywilejem wazenia piwa, gr. katol. kapitułę arcybiskupiej. Browar ów stał u stóp katedry św. Jura od strony ul. Gródeckiej, w miejscu, gdzie teraz składy drzewa i długi szereg lat funkcjonował nieprzerwa-nie, zaopatrując Lwów w doskonałe piwo.

Przed kilkadziesiąt lat wydzierżawiła kapitu-ła browar ów żydom Riegelhauptowi i Goldfinge-rowni, którzy wnet dopuścili się jakiegos cygaństwa, tak, że władze skarbowe browar zamknęły i czy dzierżawców, czy kapitułę, tego już nie wiemy, na kilkadziesiąt tysięcy zł. grzywny skazały.

Od tego czasu browar opustoszał, wreszcie za-padł się dach, ściany porysowały się i przed kilku-nastu laty rozebrano budynek. Obecnie pozostały zeń tylko piękne browarowe piwnice i lodownia, którą gr. kat. kapituła żydowi Schleicherowi wydzierżawia, jakoteż wodociągi dostarczające wody.

Wobec tego, że koncesja gr. kat. kapituły na wyrób piwa jeszcze nie wygasła, wobec tego, że fundator zastrzegł w swym testamentie, że browar ów nie śmie być ani sprzedany, ani zburzony, a tylko ciągle powiększanym i poprawianym, wobec tego, że obecna pora ze względu na *ring* piwny ze wszechmiar przedsiębiorstwu podobnemu by sprzyjała, zapytujemy, czy nie byłoby dobrze, gdyby czyniąc zadostę ostatniej woli fundatora, zburzony browar na nowo postawiono i z przywileju darmo marniejącego skorzystano.

Być może, odezwa się głosy, że kapitułę nie przysioł bawieć się browarnictwem. Odpowiemy na to, że dawniej główny dochód klasztorów i bisku-pów stanowiły właśnie podobne przedsiębiorstwa, a i dziś jeszcze najlepsze wódki we Francji, a piwa w Bawarii, robią się — w klasztorach.

Zresztą, mają braci pieniądze żydzi, to lepiej niech je zarobi katolicka kapituła. Kto ma czas, a

wprowadzona przez kuchnię do pokoju padła na fotel, istotnie napoty zemlona.
Dopiero po wypiciu szklanki wody zdolala przemówić słabym głosem:
— Uciekla z Prowieńczyem... Wywabiła ją starsza de Villersówna. Karetka czekała na dole, a w niej ten niegodziwiec... Przeczłłtowi pan zresztą tę karteczkę...

Tu stara panna podała Milchritterowi zmięty świstek papieru, na którym były skreślone bez-ladnie i widocznie w wielkim pośpiechu te wyrazy:
„Babcia najdroższa, nie potępiaj mnie... Kocham Romana nad życie i wiem, że on mnie kocha... Sprzeciwiałabyś się, bo jesteś względem niego uprzedzona, więc uciekam i posłubiłem staniami później przed Tobą, abys nas pobłogosławiła i przebaczyła swą Iza.“
— Trzeba ich ściagać — zawołał pan Bern-ard.

— Wszystko już zrobiłam. Byłam w biu-rze oberpolikajstra, ale...
— Ale co?
— Ale zapytano się czy Iza jest niepełno-letnią.
— I pani powiedziałaś?
— Powiedziałam, że dziś w południe skoń-czyła dwadzieścia jeden lat...
— Trzeba było dodać, że ona warjatka, idjotka, nieporęczalna, że to gwałt. Takiego Prowieńczyka należy do kryminalu wsadzić — wrzeszczał pan Bernard, zapominając netylko

o flmie angielskiej ale i o gościach do któ-rych ten krzyk mógł dojść przecie.
Nie chodziło mu o tę głupia i brzydka dzieciny, tylko że ów milion domu handlo-wego Milchritter, Goldflus et. comp., oddawna uwa-ny za niepodzielną własność, może mu się wysunąć.
Wściekłość go ogarnęła na tę myśl, zło-rzeczył więc pamięci swego zmarłego spólnika.
— Jak tu nie wierzyć w dziedziczość — wołał. — Wszak i w tym potworku obudziła się krew tego nieponia Goldflussa.
Worszyłówna, lubo nie mogła odmówić służności pogłodom pana Bernarda, oburzyła się na ponawianie żądań.
— Dajmy pokój wszelkim zniewagom nie-boszych i refleksjom. Zastanówmy się lepiej, co teraz począć.
— Czy ja wiem... Ten Prowieńczyk to tegi gracz, wyczekał do pełnoletności, lecz ani dnia dłużej. Ostrzeżenie Filozofa za późno przyszło.
— Jakiego filozofa, co pan wygadujesz?
— Już ja wiem co mówię i co robię, ale pani, pani jesteś wszystkiemu winna!
— Skąd znowu ja? — rzekła oburzona stara panna.
— A kto odradzał wydanie Izy za Narcy-za? Kto mówił, że ona nigdy za mąż pójść nie powinna? Masz teraz pani skutki swojej tro-skliwości, swego zaślepienia.
Biedaczka była tak zgnębiona fatalnem zdarzeniem, tak zatruwona o los niesześliwego

Usuwa z twarzy pryszcze, liszaje, trądziki, pierz-chnienie i łuszczenie skóry, wygląda zmarszczki, pory i doly opow. Twarz odświeża, ubiela i wydelikaca. Cena 1 złr.

WODA FIOŁKOWA

zna trochę stosunki i sprawę, niech o tem pomyśli, a może dać coś z tego zrobić.

Adres z uznaniem za stanowisko polityczne, zajęte w ostatnich wypadkach, wysyłają do wiedeń-skiego koła polskiego katolicy lwowscy — jak o tem zapewnia *Ruch katolicki*.

Nowy urząd pocztowy wejdzie w życie w dniu 16. grudnia rb. w Dwerniku w pow. liskim. Stacja telegrafu z ograniczoną służbą dzienną otwartą zo-stanie z dniem 15. bm. w Tartakowie przy istnie-jącym tam urzędzie pocztowym.

Sprawy podatkowe. Prezydium kraj. dyrekcyi skarbu zamianowało członkami komisji powszechnego podatku zarobkowego III. klasy okręgu m. Lwo-wa: Ant. Juchalika, Ant. Wiczkowski, Ant. Bu-dzińskiego i Kar. Tuszyńskiego, zastępcami zaś członkami: Paul. Więkowski, Winc. Rawskiego, Grzeg. Rutkiewicza i Maks. Winklera.

Walne zgromadzenie klubu szermierzy dnia 1. grudnia br. wybrało prezesem p. Witolda Ziemb-ickiego, wiceprezesem p. Stanisława Lewakowskiego, skarbnikiem p. Michała Rudowskiego, sekretarzem p. Romana Kukawskiego. W skład wydziału weszli pp. Jan hr. Dembiński, Stanisław Illasiewicz, Stani-sław Kętrzyński, Henryk Krupski i Czesław Mussil.

Akcja przeciw „Kurjerowi Lwowskiemu“
Z Delatyna donoszą nam: Wydział Towarzystwa ka-synowego w Delatynie jednogłośnie uchwala powziętą na posiedzeniu dnia 9. grudnia br. postanowił przed-stawić walnemu zgromadzeniu, które się odbędzie 30. bm. wniosek, aby na przyszłość nie prenumero-wać więcej *Kurjera Lwowskiego* ze względu na antinarodową i antipoleczną tendencję tego pisma.

Dyrekcja poczt donosi: Z powodu zbliżających się świąt Bożego Narodzenia jest ruch pocztowy znacznie większy, aniżeli w innym czasie, pożąda-niem przeto jest tak w interesie samej publiczności, jakoteż i zakładu pocztowego, ażeby przesyłki pocztowe w swoim czasie bez opóźnienia dotyczących adre-satom mogły być dostawione. By temu zadostę czyni-l, pożądanem jest, ażeby przy posyłkach zawiera-jących ryby lub inne przedmioty, wydzielając ze siebie wilgoć lub tłuszcz, oprócz nalepki przymocowanego lub na płytce napisanego bezpośrednio adresu z do-kładnem podaniem zawartości taki sam adres miały jeszcze osobno umieszczyć wewnętrzny posyłki lub na osobnej tekturce, którą trwale do dotyczącej posyłki przymocować należy, ażeby w razie zagubienia się jednego podczas transportu pocztowego dotycząca po-syłka na podstawie pozostałego adresu mogła być do-ręczoną. Nic mniej pożądanem jest, ażeby przy po-syłkach do większych miast, jak n. p. do Lwowa, Krakowa, Wiednia, Budapesztu, Pragi i t. p., w któ-rych to miastach akcyza opłacana bywa, zawartość posyłek składającą się z ciecierz lub przedmiotów po-dlegających opłacie akcyzowej, tak na posyłce samej, jakoteż na liście przesyłkowym podaną była bądźto w litrach, bądźto w kilogramach, ażeby tym sposo-bem ułatwić akcyzową manipulację bez otwierania dotyczących posyłek.

Adres dla prof. Balzera. Czytelnia katolicka uchwalała na posiedzeniu zarządu dnia 10. bm. wrę-czyć prof. Oswaldowi dr. Balzerowi pismo następu-jące treści: Jasnemu Wiemolnemu Panie! Czytelnia ka-tolicka pragnę dać konkretny wyraz słowom swojego przewodniczącego, wypowiedzianym dnia 23. listo-pada na towarzyskim zebraniu członków po domo-alemu pojawieniu się otwartego listu Jasnemu Wiemo-łnemu Pana do profesora Mommsena, — postano-wiła na dzisiejszem posiedzeniu zarządu wyrazić Ci Czcigodny Panie, niniejszem piśmie pełne szacunku uznanie, oraz podziękę za dzielne bezstronne a nau-kowo świadome wartości narodowej kultury — wy-stąpienie w obronie dziejowego dobytku słowiańskich ludów przeciw chytrym zakusom i napadom pro-testańskich powag naukowych.

Samobójstwo żołnierza. Wczoraj rano około godziny szóstej zastrzelił się w koszarach 30. pułku piechoty szeregowiec Michał Zajackowski. Strzał był wymierzony w gardło. Kula, rozerwawszy czaszkę na kilka części, wyleciała na zewnątrz. Powód sa-mobójstwa nieznany.

Zuchwałstwo żydowskie. Kilku żołnierzy, sie-rżantów przechodziło około 10 godzin w nocy ulicą Grodzickich. Wtem z szynku żydowskiego na rogu ul. Grodzickich i Ormiańskiej wybiegł kelner ży-dowski i całym pędem wpadł na jednego z owych żołnierzy. Na to otrzymał od uderzonego żołnierza stosowną ustną uwagę na temat swej ślepoty, a ra-czej nieuwagi. Syn Izraela nie przyjął jednak tej cał-kiem uzasadnionej uwagi, lecz z wyzywającą miną począł lżyć żołnierza, a gdy się w tę sprawę wnie-szali koledy wyzywanego sierżanta, wtedy przebie-gły żydek, czując się przed drzwiami szynku panem sytuacji, wyrwał z nienacka kapralowi bagnet i wpadłszy do szynku, schował go pod ładę. Kapral, któremu bagnet skradziono, udał się do szynku z energicznym żądaniem, aby mu broń oddano, za-miast tego, otrzymał jednak z tyłu tak silne ude-rzenie w skroń, że upadł. W tejże chwili zjawili się

trzej inni koledy pokrzywdzonego, a gdy jeden z nich został ugodzony syfonem z wody sodowej w głowę, a drugi obskoczony przez żydów, uczynili to, co im poczuć honoru żołnierskiego uczynić nakazywało. Żołnierze ci, sierzanci zapewne należą do ludzi inte-ligentnych, a porządných, to też tem bardziej ubole-wać należy, że stali się ofiarą bezczelności żydow-skiej. Jeden z nich raniony w głowę, a kelner otrzy-mał ciężką szlabę.

Wtorek 14. grudnia.
W Czytelnia katolickiej pogadanka nad pracą ks. Malarskiego pt. „Z Mediolanu.“ Początek o godz. 7. wieczorem.

Wtorek 14. grudnia.
W Czytelnia katolickiej pogadanka nad pracą ks. Malarskiego pt. „Z Mediolanu.“ Początek o godz. 7. wieczorem.

Wesoly tydzień w redakcji Nowego narodu.
W poniedziałek — wezwanie sądowe na rozprawę karną do III. sekcji. We wtorek wezwanie do sądu krajowego karnego, w środę konfiskata numeru, we czwartek wezwanie do dyrekcyi policji, w piątek wy-rok sądu sekcji III. i jedno wyzwanie, w sobotę wyrok sądu krajowego karnego i dwa świeże wy-zwania, w niedzielę boleta egzekucyjna za zaległe podatki. Tyle przyjemnych dokumentów otrzymała re-dakcja autemickiego pisma.

Falszywe banknoty. W tych dniach poja-wiły się we Lwowie w obiegu podrobiane banknoty na 10 zł. Jeden taki banknot zakwestjonowano na dworcu głównym, a drugi w banku hipotecznym. Są one dobrze podrobione, tylko wyraz: „Serja“ odbity jest drukiem zamazanym cokolwiek i kolor tego wyrazu, jako też numeru serji jest bladło ce-glasty, a nie karminowy. Oprócz tego jest rysunek twarzy po obydwóch bokach nieco zamazany i nie-wyraźny.

W Cieszynie — jak donosi wychodzący w Na-wsiu na Śląsku *Przegląd polityczny*, — Niemcy urzą-dzili sobie w niedzielę wieczorem małą demonstrację. Stowarzyszenie niemieckie, z drem Demlem i drem Hinterstoisserem na czele, otoczone garścią niemie-ckich studentów i rzęsą młodzieńszaków z różnych sklepów i kantorów — bo była niedziela — złożyło na pomniku cesarza Józefa II. na Farnym placu wie-niec, przy śpiewie „*Wacht am Rhein*“. Demon-stracja znowu okazała dowodnie, że Cieszyń nie jest niemiecki, bo zamiast tysięcy przyszło ze dwieście ludzi i trochę gawiedzi. W ten sam wieczór słysze-lismy o tem następującą rozmowę dwóch Niemców: „Było to mierne, ale *Silesia* z tego zrobi wielką rzecz, i będzie dobre“. Ztę burmistrza dra Demla dowiedzieliśmy się przy tej sposobności, że cesarz miluje przed innymi naród niemiecki. Ciekawsimy, kiedy to cesarz p. Demlowi powiedział. — Następnie niemiecy młodzieńszakowie z gawiedzią uliczną wyspa-li się przed naszą „Czytelnie Ludową“, gdzie się miał właśnie rozpocząć „Wieczorek Mickiewickowski“ i chcieli tutaj prawdopodobnie demonstrować, lecz na wezwanie komisarza policji, hałasując, rozeszli się.

W Ulanowie w dniu 8. bm. zawiązało się kasyno mieszczańskie.

Bukowińska rada szkolna krajowa uchwalała na posiedzeniu z d. 10. bm. na wniosek ks. kan. Schmidta przywrócić naukę języka polskiego w szko-lach ludowych miejskich w Wyńcu, zastępowaną bezprawnie z początkiem bież. roku szkolnego.

Morderstwo. Z Brzeźan telegrafują, że w lesie pomiędzy Mieszczynowem a Tościankami zamordo-wał włocianin Kość Karpyszyn domokrążcę Szulima Kornberga i zabrał u niego kilka koron. Karpyszyna aresztowano.

W Brzozowie staraniem kilku nauczycieli lu-dowych odbył się 7. grudnia rb. wieczorek ku czi A. Mickiewicza. W skład programu wchodziły śpie-wy, odczyt, deklamacja, a na zakończenie odegrał A. Urbaniński „Dramat jednej nocy“.

Pojedynek na pistolety odbył się w niedzielę w Tarnopolu pomiędzy porucznikiem 9. pułku dra-gonów Henrykiem Giumem, a porucznikiem 10. pułku dragonów Ferdynandem Hossfeldem. Ten osta-tni trafiony kulą w serce, padł trupem. Przyczyną pojedynku miała być drobna sprzeczka.

Straszny wypadek zaszedł w Frydka na Szląsku. Żona tamtejszego weterynarza walała dziecinę swoim morfiną do wina, przez co się, mimo prędkiej po-mocy, otruła. Gdy matka widziała, co się stało, sama wzięła morfiny i prawdopodobnie także jej ulegnie. O powodach tego okropnego czynu nikt nie wie. Przypuszczają chwilowe pomieszenie zmysłów.

Mianowania. Prowizoryczny sekretarz proku-ratorji skarbu we Lwowie dr. Józef Muczkowski, mianowany został stałym sekretarzem.

Adjunktami sądowymi mianowani zostali aus-kultanci: dr. Wl. Rubinstein (Komarno), Teodor Jakuszkarz (Kopceżyce), Zygmunt Pettesch (Lu-baczów), Wl. Nowosiadłski (Rawa), Justyn Dzerowicz (Czortków), Konst. Szaraniewicz (Busk), Witold Schnell (Brody), Eug. Kurma-nowicz (Niemirow), dr. Bol. Gawiński (Rawa), Józef Lankiewicz (Dyńów), Al. Rozłucki (Ole-sko) i Mik. Starosolski (Cieszanów).

Pamięć Grottgiera, tego genialnego poety-ma-larza, który jak świetny meteor przeszedł przez ho-rizont sztuki XIX. stulecia, a narodowi naszemu po-stawił arcydziełami swojej fantazyi niezniszczalny pomnik, uczciła onegdaj uroczystym porankiem „Czy-

dzieka, którego szczęście resztki swego życia poświęciła, ze mimo uszu puszczając szorstkie słowa roszniedzonego Milchrittera, powiedziała z rezygnacją:
— Niech wreszcie ja będę winną, ale wy-mówki nie zaprowadzą nas daleko. Tu trzeba działać...

I pan Bernard ochłonął pod wpływem słów starej panny, rzekł więc spokojniejszym głosem:
— Niech pani wraca do domu i cicho sie-dzi. Ja sam jeszcze pojedę do policji i popro-szę o pomoc w odszukaniu zbłądów. Co dalej zrobić, namyśle się jeszcze. Jest o czem myśleć, a tu jeszcze tych głupich gości mam na karku. Oni sądzą, że Iza zachorowała i ja do niej pojedziałem. Nie można ich wyprowadzać z błęd.

Mówił to, sprowadzając Worszyłównę na dół i wsadzając do dorozki, sam zaś wszedł w drugą, polecając wieść się do ratusza.
A tymczasem w salonie, po ducie hucznie oklaskiwany ze względu na stanowisko, jakie zajmowali w towarzystwie oboje wykonawcy, znow się zwrócono do pani Róży z zapyta-niami, co ma znaczyć nieobecność Izy.

I gospodyn i córceki jej, głosem zdra-dzającym rzewne współczucie, opowiadały o na-głym zaślabnięciu tej wałej, biednej Izy i o tem, że wujaszek zawiadomiony przez tę zącą pannę Worszyłównę, z wielkiej troskliwości, pośpie-szył do swej kochanej pupilki.

JAN IHNATOWICZ
LWÓW: sklepy własne ulica Kopernika 1. 3, ulica Halicka 1. 11.
KRAKÓW: Sukiennice 1. 20. CZERNIOWCE: Rynek 1. 2.

JAN IHNATOWICZ
LWÓW: sklepy własne ulica Kopernika 1. 3, ulica Halicka 1. 11.
KRAKÓW: Sukiennice 1. 20. CZERNIOWCE: Rynek 1. 2.

telnia akademicka*. Na program złożyły się: prze-mówienie przewodniczącego, deklamacje i śpiew.

Koncert. Trio Zaic-Pauer-Grünfeld usprawie-dliwiło w zupełności rozgłos, jaki je poprzedził. Trzej artyści, zarówno w grze zbiorowej jak i solo-wej przedstawili się świetnie i zachwycili publi-czność wytwornością swej gry. Trudno pomyśleć, aby mogły istnieć siły lepiej dobrane, tworzące ca-łość bardziej szlachetną i zajmującą. Publiczność przyjmowała koncertantów bardzo gorąco, a po so-lowych produkcjach wybuchały tak żywe i nieusta-jące oklaski, że każdy z nich musiał dodawać nad program. Szkoda, że wyjeżdżają dziś w dalszą po-dróż, i inaczej bowiem warto byłoby drugi koncert za-aranżować.

Onegdajszą produkcja tria jest już drugim koncertem obech artystów urządzonym przez gali-cyjskie towarzystwo muzyczne w tym roku i cieszy się równem powodzeniem artystycznym, jak koncert kwartetu czeskiego. Dowiadujemy się, że w sty-czniu nastąpi trzeci podobny, a będzie to pierwszy we Lwowie występ — Józefa Hoffmana! Trudno nie przyklasnąć towarzystwu muzycznemu.

Akcja przeciw „Kurjerowi Lwowskiemu“.
Stowarzyszenie akademików polskich w Wiedniu „Ognisko“ uchwaliło na walnem zgromadzeniu usu-nać *Kurjera Lwowskiego* ze swojej czytelni.

Wieczorek mickiewickowski, który się odbył w IV. gimnazjum, należał do bardzo pięknych i uda-nych. Główną zasługę przypisać należy pp. Nowa-kowskiemu, Dutkiewiczowi, Kielanowskiemu i Ku-pczyńskiemu; ten ostatni zwłaszcza przedstawił się jako doskonały dyrygent. Również bardzo pięknie wypadła zbiorowa deklamacja (Dziady, część III, sce-na w więzieniu), w której wzięło udział czternastu uczniów. Ciepłym i serdecznym pozdrowieniem za-kończył uroczystość prof. Jamrógiwicz.

Wielkie zgorszenie wywoływało onegdaj w teatrze, na przedstawieniu „Wesolych komeziek z Windsoru“, kilku młokosów. Podochoceni widocznie, „zafundowali“ sobie coś w 5 czy 6 łóż parterową i przez cały wieczór — szczególnie zaś w antrak-tach — wyprowadzali taki hałas skandaliczny, że aż urzędujący tego wieczora reprezentant policji musiał przysyłać ich do porządku... I dziwić się tu galerji, że od czasu do czasu pozwala sobie na wybrki...

Prof. Walery Wysocki, świecił onegdaj wydzie-łą rocznicę pracy jako nauczyciela śpiewu. Sfery muzyczne naszego miasta, tudzież uczennice czi-godnego profesora, zgromadziły się bardzo licznie w salach konserwatorium, niosąc zasłużone uznanie p. Wysockiemu. Cała uroczystość była niezwykle serdeczną, to też zabawa ohoacza przeciągnęła się do rana.

Wieczorek w „Sokole“. Sala „Sokola“ na-leży do najszczęśliwszych we Lwowie, gdyż wszystkie urządzane w niej koncerty mają z reguły świetne powodzenie. Tak samo było i z onegdajszym wie-czorkiem, urządzonym na dochód budowy drugiej sali. Publiczność przyszyła w tak imponującej liczbie, że ani jednego krzesła nie było wolnego. Ozbóba programu były przepysznie wykonane produkcje gimnastyczne (budowanie piramid i ćwiczenia na po-ręczach), w których podziwiać można było siłę i prawdziwie cyrkową zręczność dzielnych naszych „Sokółów“. Część artystyczną zagaił dr. Czarnik przemową, w której skonstatował, że smutkiem, iż zapadła dośkolstwa zaczyna u nas słabnąć, poczem nastąpił deklamacja, śpiew chóralny, gra na skrzypcach p. St. Veyhnera oraz bardzo piękny śpiew panny Heleny Schuppówny, która za dwie piosenki Niewia-domskiego i Jareckiego formalnie zasypano oklaskami. Po koncercie odbyła się wieczornica, na której pa-nował nastrój serdeczny i koleżeński.

Wzajemna pomoc drobnych kupców chre-ścijańskich zyskała na onegdajszem walnem zgro-madzeniu nowy a stosunkowo znaczny zastęp człon-ków. Przewodniczył p. Wojciech Farko, sekreta-mi byli pp. Adam Fuchs i Z. Korostyński. Ożywiona dyskusja programowa i nad statutem, w której brał udział pp. A. Stećków, A. Kisil, J. Kucharski, T. Łyczawski, A. Kryt, Z. Maryniec, J. Droński i inni, przeciągnęła się zbyt długo, to też odczono walne zgromadzenie na możliwie najbliższy termin po-świętąch.

Wypadek na kole. Na linii Halicz-Brzeźany wykoileł się pociąg ciężarowy. 13 wagonów zdruz-gotanych. Z łudzi nikt nie poniósł szwanku.

Dr. Rosner, burmistrz Białej, ustąpił ze swego stanowiska, podobno z powodu różnie w zapatrywa-niach, jakie istniały między nim a członkami ma-gistratu. Onegdaj odbyło się zgromadzenie radców miejskich, a ci przyjąwszy rezygnację dra Rosnera do wiadomości, postanowili wyrazić mu podzięko-wanie za 6-letnią pracę na stanowisku burmistrza. Donosi o tem *Silesia*, dodając i to, że rozpoczęto starania o wyszukanie odpowiedniej osobistości na godność burmistrza miasta Białej.

Dr. Władysław Rieger, znany przywódca Sta-

Panowie wintujący lub gawędzacy w ob-sz-rnym gabinecie, wcale się nie kłopotali o nie-obecnego gospodarza.

Było tam towarzystwo arcywieszane, jak zwykłe w salonach na zych finansistów.
O księcia, potrzebującego kredytu i dlatego tu obecnego, ocierał się garbatonosy bankier *minorum gentium*, mocno zadowolony, że może co chwila odmienian przez wszystkie przypadki: księżę pan, księcia pana, księciu panu itp.

Kilku hrabiów, w rodzaju Kajcia, sekundu-jącego Narcyzowi, kilku herbowych wykoło, o-nych, lub będących na wykoło, złotych młodzieńców, z gatunku znanego nam już Tola Osińskiego, wodziło rej wśród pokorniejszej rzeszy, złożonej z tak nazwanej inteligencji miej-skiej, więc: prawników, lekarzy, artystów, no i... literatów, oraz kilku „przedstawicieli prasy“.

Ci ostatni, redaktorowie lub główniejsi współpracownicy dzienników oraz tygodników, szczególnie byli przez pana Milchrittera wyróżniani. Syn pachciarza dobrze zrozumiał, jaki wpływ ogarniają jego współrodacy wiedeńscy dzięki prasie, więc o ten wpływ *mutatis mutan-dis* starał się i on w Warszawie.

Tembardziej po awanturze z Narcyzem, zjednawszy sobie dyskretne milczenie o bruko-wej historyjce sensacyjnej, która rzeczeć, gdyby to się tyczyło innej osoby, była y opisywana i komentowana przez wszystkich reporterów — Milchritter dbał więcej o przytłoczenie „kocha-nych redaktorów“.

(C. d. n.)

(C. d. n.)

roczeczeń, obchodził w piątek osmdziesiąt rocznicę urodzin. Zawszą spieszono, by sędziemu patrycjie złożyć życzenia. Stawił się także z życzeniami komitet wykonawczy stronnictwa młodocieskiego, co wielkie wszędie sprawiło wrażenie, albowiem stało się to po raz pierwszy od czasu rozdziału Staro- i Młodocieszych.

Termin wprowadzenia nowej procedury cywilnej nie zostanie odroczone, ani zniesiony. Donosi o tem *Wr. Adp.*

Pojedynek. Skutkiem polemiki dziennikarskiej odbył się w Bukareszcie pojedynek na szpady między redaktorem *Epoca* Filipieskim i redaktorem *Indep. Roman.* Lahovarym. Ten ostatni padł na miejszu.

Szescnastopiętrowy hotel otwarto onegdaj w Nowym Jorku. Budowa trwała lat 7, koszt zaś wyniósł 60 milionów marek. Hotel ma 1800 okien, a pomieścić może 1500 ludzi.

W czasie rozruchów wiedeńskich aresztowano kilkudziesięciu przewódców tłumu i przed sąd postawiono. I oto co się pokazało. Przewódcami tymi byli w trzech czwartych częściach — żydzi! Oto ich nazwiska: Singer, Guttman, Goldreich, Elkan, Waldmann, Reinisch, Grünblatt, Aron Lampl, Hering, Goldberger, Berliner, Korkis i Ehrenfreund!

Żydzi więc przewodzili ulicznym tłumom, przagnąc za tę cenę dostać patent na niemieckich patryotów i podreperować swoją przez Luegera i wiedeńskich antysemitów wyświeconą konducję. Zapachnął żydom rok 1848 i chcieli sobie urządzać kołatem ulicy małą rewolucyjną — ale nie udało się im to.

Morderstwo. *Dziennik Berliński* donosi: W domu przy ulicy Uhlandstr. 187 w Charlottenburgu znaleziono 7. bm. wieczorem całą rodzinę Sievert, składającą się z matki i trojga dzieci, bez życia. Jedno z dzieci było zastrzelone, matka i reszta dzieci pozabijane nożem. Ojca nie było w domu. Sąsiedzi słyszeli krótko przed wieczorem w mieszkaniu Sievertów hałas i krzyk dziecka: „Ojciec! Panuje podejrzenie, że Sievert po pijanemu wymordował swoją rodzinę, a następnie się oddalił. Znaleziono go wieczorem w jednej z restauracji charlottenburskich. Wiadomości o śmierci żony i dzieci przyjął zupełnie obojętnie i odpowiedział spokojnie: Jeżeli są zastrzeleni, to przecież musi tam być i brzoń. Kiedy mu zaś pokazano znalezione przy zwłokach dzieci rewolwer — dodał: „No, to pewnie sami się zabili!“ Sievert twierdził, że około godziny trzy kwadrans na 6, kiedy sąsiedzi w jego mieszkaniu słyszeli hałas, był już w restauracji, gdzie go znaleziono w nocy.

Liczba katolików na ziemi. Zazwyczaj liczbę katolików na ziemi, oznacza się na 200 milionów, w istocie jednak liczba zbliża się raczej do 300 niż do 200 milionów. *Osservatore Romano* na podstawie źródeł jeszcze przed 10 laty podawał ją na 250 do 275 milionów. Liczba ta opierała się na raportach biskupów, wikariuszów i prefektów apostołskich. Od tego czasu wskutek przystoju krajów misyjnych wzrosła o tyle przynajmniej, że do 300 milionów nie wiele brakuje, a 270 milionów przyjąć można z pewnością.

Korespondencja redakcji. Za przesłane nam uprzejmie materiały do roku 1848 najuprzejmiej dziękujemy wpp. Antoniemu Lassoowi w Podgórzu, Edgarowi Tarnawskiemu w Krakowie, ks. M. w Tarnowie i p. Łyżkiemu w Stanisławowie.

Właścicielkę uprzejmie dostarczonych nam listów z lat 1847—1848 upraszamy o bliższe szczegóły dotyczące autorki listów, tudzież wspomnianych w nich osób. Jestto materiał tak ciekawy, że pragnęlibyśmy go jak najobezerniej zużytkować.

Pan A. L. Autorem owego pamiętnika, był jak się z treści okazuje, alumnus gr. kat. Tem ciękawsz!

*** Z lwowskiego Tow. prawniczego.** Program wykładów odbyć się mających w sezonie zimowym r. 1897/8 ustalonym został w sposób następujący. Mówić będą: 15. grudnia 1897. Prof. dr. Stanisław Głabiński „Kartele a państwo.“ 30. grudnia. Prof. dr. Gustaw Roszkowski „O załatwianiu sporów międzynarodowych.“ 5. stycznia 1898. Prof. dr. Józef Rosenblatt z Kr. kowa „Prawo karne i nowa procedura cywilna.“ 13. stycznia. Prof. dr. Wład. Czerkawski z Krakowa „O przymusowym ubezpieczeniu.“ 20. stycznia. Dr. A. Krzyżanowski, sekretarz Tow. rolniczego z Krakowa „O znaczeniu i wynikach konferencji agrarnej.“ 27. stycznia. Prof. dr. Alfred Halban z Czerwiowca „O nowym niemieckim kodeksie cywilnym.“ 3. lutego. Docent dr. Wład. Leopold Jaworski z Krakowa „O polityce cywilnej.“ 10. lutego. Prof. dr. Antoni Górski z Krakowa „O interesach różniczkowych na giełdzie w teorii i praktyce.“ 17. lutego. Prof. dr. Edmund Krzymski z Krakowa „Nietykaność poselska i prawo karne.“ 24. lutego. Prof. dr. Juliusz Leo z Krakowa (temat tegoż odczytu zostanie później podany). Wszystkie odczyty odbędą się w lokalu lwowskiego Tow. prawniczego przy ul. Karola Ludwika 1. 3. Początek zawsze o godz. 6 1/2, wieczorem.

*** Na pomnik Ujejskiego.** W uzupełnieniu wiadomości o programie wieczoru zapowiedzianego w d. 16. bm. w kole literacko-artystycznym na rzecz pomnika Ujejskiego, pospieszamy donieść, iż udział w części deklamacyjnej produkcji przysłała panna Tekla Trapszówna, artystka teatru krakowskiego, która umyślnie w tym celu przybyła do naszego grodu. Niedrukowane dotychczas utwory piewcy „Maratonu“ wypowie p. Stanisław Żeleński, a niezwykle urozmaicony program muzykalno-wokalny przegadają przemówienie ks. prałata Gnatowskiego. Bilety dla nieczłonków „kół“ po cenie 1 zł. będą do nabycia w księgarni Jakubowskiego i Zadurałowicza.

*** Z Krak. Tow. ubezpieczeń.** Otrzymujemy następujące pismo: „Zapraszam pp. członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie nadziew 18. grudnia (sobota) do Sambora o godzinie 3 po południu do sali rady powiatowej w celu zdania sprawy z posiedzeń listopadowych tegorocznych. — *Ludwik Balicki*“

Składki na cele użyteczności publicznej lub na redow. Na herbaciarnię przy ulicy Gródeckiej złożył w dalszym ciągu pp.: Hr. Jan Potocki 5 zł., Chomcowa 2 zł., radca Ekleński 1 zł., ks. A. Lubomirski 10 zł., E. Marynowski nadatek za bilet 5 zł., Turasiewicz 5 zł., Pawlikowska 1 zł. Za te wszystkie datki serdecznie „Bóg zapłać“.

Zmarli: W Krynicy zmarł na suchoty 2. b. m. Jozafat

Petryk, profesor gimnazjum łódzkiego, a dawniej stanisławowskiego. Marja Gabrielowa, żona kupca. Pogrzeb w środę o 8-mej rano.

Notatki literackie i artystyczne

Repertuar teatralny. W teatrze hr. Skarbka: Dziś we wtorek „Szalone wesela“, krotoczwila w 3 aktach Artura de Bellmonte i Alfonsa de Brebis Boisdereff, przekład M. Sachorowskiego.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Według doniesienia *Timesa* ma nastąpić niebawem już zmiana w rosyjskim ministerstwie wojny. Siedmdziesięcio- i pięcioletni minister wojny Wannoński ma ustąpić, a jego miejsce zajmie Witalis Nikolajewicz Troickij, gubernator wojenny Wilna. Jestto człowiek sześćdziesięcioletni, który w latach 1863—1868 był także redaktorem *Russk. Inwalid*.

Wiece słowiańskie.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Kraków 13. grudnia. Wiece słowiańskie wypadł wspaniale. Przed dworcem oraz na dworcu zgromadzili się tysiące osób.

Przybyłych posłów czeskich oraz słowiańskich witał prezydent miasta Friedlein, dziękował p. Stransky, zaznaczając, że przyszli bracia do braci, ażeby bronić swych praw, a nikomu nie szkodzić.

Po drodze do „Sokoła“ publiczność witała posłów okrzykami „na zdar!“ i „niech żyją“. Wicewoim przewodniczył p. Weigel. Honorowymi prezydentami byli pp. Stransky, Pacak, Bianchini i Wukowicz. Wśród ogromnego zapalu przemawiali na temat łączności pp. Pacak, Bianchini, akademik Rydel, Sokolowski, Danielak. Wysłano frenetycznymi oklaskami przyjęty telegram od cesarza z wyrazami holdu.

Dalej przemawiali Szlczak Zubeł i adwokat Dobija.

Zebrań manifestowali niechęć dla radykalnych zwolenników Schoenerera oraz złączonych z nimi socjalistów.

Wiece zamknął p. Weigel. Zgromadzenie uchwaliło pięć rezolucyj oraz wysłanie telegramów do hr. Ba'enięgo i p. Ebenhocha.

Po zebraniu cała publiczność z pieśniami narodowymi i okrzykami „na zdar!“ i „żiwio“, do rynku. Tu policja wystąpiła, ów aby po chód rozproszyć. Garstka socjalist zaczęła śpiewać „Czerwony sztandar“. Zebranych było parę tysięcy ludzi. Nagle od ulicy Wiślniej klusem wyjechał oddział dragonów z dobytymi szabłami, obiegając kilkakrotnie rynek — stratał czteroletnią dziewczynkę, po czem odjechał. Dalsze zbiegowiska rozproszyła policja.

O godzinie siódmej odbył się przepłatany toastami bankiet dla posłów. Dziś podejmuje ich rada miejska obiadem, zład jadą do Przerowa, gdzie będzie dalsza manifestacja.

Kraków 13. grudnia. Piąta rezolucja powzięta na wczorajszym wieceu dotyczy obrony praw ludu polskiego na Śląsku.

W wieceu wzięli udział posłowie: Brzorad, Pacak, Rudzinski, Stransky, Szeleny, Kul, Seichert, Slama, Horzica, Bianchini, Wielowiejski, Rychlik, Milewski, Sokolowski, Weigel, Roszkowski, Znamorowski, Danielak, Rojowski, Merunowicz, ksiądz Szponder, Popowski i Zabuda.

Wysłano depeze z wyrazami czci do pp. Falkenhayna i Fuchsa.

Kraków 13. grudnia. Bankiet w sali hotelu saskiego był dalszym ciągiem wspaniałej manifestacji politycznej.

Obecnych było około 300 osób ze wszystkich warstw, oraz stronnictw politycznych. Prezesem wybrano księcia Pawła Sapieha, honorowymi prezesami pp. Stranskyego, oraz Wukowicza, wiceprezesem p. Weigla.

Odczytano telegramy do cesarza, p. Ebenhocha, oraz hr. Badeniego wśród ogromnego zapalu.

Pierwszy toast wniósł p. Milewski, podnosząc zjednoczenie posłów ludowych z prawicą, oraz posłów katolickich niemieckich; zakończył słowy, oby odniosła zwycięstwo idea sprawiedliwości dla ludów słowiańskich monarchii.

Drugi mówił p. Stransky, zaznaczając, że w obozie prawicy jest Austria. W końcu wychylił toast na cześć polsko-czeskiej zgody. Zapal ogromny. Całe zebranie śpiewa „Kde domov moj“.

Dalej mówił ks. Stojalowski, wskazując, iż dzień dzisiejszy jest nie tylko pojedynaniem ludów słowiańskich, ale także stronnictw ludowych z prawicą parlamen u. Mówca zakończył toastem na trwałe rozwój braterstwa Słowian w obrębie monarchii.

Posel Slama toastował na lepszą przyszłość obu narodów, posel Danielak na cześć sokolstwa czeskiego oraz maicy szkolskiej, na sławę korony św. Wacława i na sławę czeskiego narodu.

Posel Wacław Szileny wskazał na potrzebę związku przemysłowego oraz handlowego między czeskim a polskim narodem.

Nastąpił dalej cały szereg podniosłych toastów. Ksiądz Szponder pil na cześć prasy czeskiej.

W końcu odczytano około 200 depez z bardzo wielu miast czeskich, oraz południowo-słowiańskich, między niemi od burmistrza Pragi dr. Podlipnego, dalej depeze z Hradcu, Lublany, Trjestu, Zary, oraz całej Galicji, kilkunastu ze Lwowa, a nawet z Warszawy.

Sytuacja.

W sobotę w nocy rozlepieno w Wiedniu w śródmieściu czerwone plakaty z napisem: „Precz z rozporządzeniami językowymi! Precz

z Czechami!“ Policjanci otrzymali rozkaz zdzierania tych plakatów.

Na uniwersytecie wiedeńskim odbyło się kilka manifestacji na cześć rektora. Niemiecy studenci zebrałi się w auli i wysłali deputację do rektora z prośbą, aby przybył na podwórze pod arkady. Rektor przyrzekł, że zaraz przybędzie. Wszyscy studenci niemiecko-narodowi, oraz studentki udali się na podwórcze uniwersytetu. Tam oczekiwano rektora. Jeden ze studentów miał mówę, w której wyzwał do dalszej walki w interesie niemieckich studentów. Wtem zjawił się rektor Toldt, wityany z entuzjazmem przez zgromadzenie. Rektor dziękował za uczynioną mu manifestację i odpowiedział przemową, w której oświadczył, że był obowiązany, jako przełożony uniwersytetu, przylączyć się do walki o swobodę uniwersyteckiej, jakoteż o sprawę niemiecką. Po oddaleniu się rektora, jeden ze studentów miał znowu mówę, w której podniósł, że studenci muszą bacznie strzedz swych praw, aby z uniwersytetu nie zrobiono Teresianum. Mówca oświadczył, że studenci muszą podjąć walkę przeciw Rzymowi, który jest największym nieprzyjacielem idei protestantyzmu. Kilku katolickich studentów zaprotestowało przeciw ostatniemu słowom mowcy. Niektórzy krzyczeli „pereat“. — Studenci mimo to jednak wygłosili jeszcze kilka mów, poczem oddalili się, śpiewając *Wacht am Rhein*.

Jedno z pism wiedeńskich donosi: W tych dniach zjawiła się w ambasadzie niemieckiej w Wiedniu deputacja, wysłana przez poddanych niemieckich mieszkających w Pradze. Deputacja ta, złożona z czterech członków przedstawiała prośbę, aby ambasada wdrożyła kroki, w celu wypłaty poddanym niemieckim odszkodowania strat, poniesionych podczas ekcesów w Pradze. Ambasador przyrzekł, że poprze te żądania, nie ulegające, według prawa międzynarodowego, żadnej wątpliwości.

Przed trybunałem karnym w Pradze rozpoczęły się rozprawy o wybrzyki i płańdrowania domów podczas ostatnich zaburzeń. Do południa skazano sześciu, oskarżonych o zbiegowisko, publiczny gwałt i kradzież, na karę więzienia od trzech tygodni do jedn go roku.

Oskarżoną jest także czeska artystka dramatyczna, Benoni, o to, że z balkonu swojego mieszkania zachęcała demonstrantów, a cofnęła się, gdy żołnierz policyjny skierował ku niej rewolwer.

Głosy prasy.

Narodni Listy donoszą z Wiednia, że br. Gautsch nie chce przerzucić punktu ciężkości działalności polityczno-społecznej na sejmy krajowe. Hr. Badeni uzyskał już był upoważnienie do przeprowadzenia tej ważnej w rozwoju wewnętrznym Austrii ewolucji, — zaniedbał jednak korzystnej chwili dla pchnięcia jej na pchnięcia jej na drogę urzeczywistnienia, a to tylko dzięki ustnowianom tych osób, które się czepiały jego klamki i pchnęły go wreszcie na dno przepaści.

Gautsch z pewnością postara się odwieść Czechów od trwania przy obowiązku używania obu języków krajowych w Czechach w dziedzinie hierarchji urzędniczej. Może nawet zechce jednostrocznie przez nowe rozporządzenie odmienić dawne badeniowskie. Jeżeli jednak Gautsch nie zechce się skłonić do rozszerzenia autonomji i do złożenia rządu, sprzyjającego neniemieckim ludom, będzie Przedtawia w określeniu prawnem nosita tytuł: krajów i królestw nie reprezentowanych w radzie państwa.

W Linser Volksb. omawia p. Ebenhoch w artykule zatytułowanym „bez parlamentn“ sytuację polityczną. P. Ebenhoch utrzymuje, że dzieła, którego nie dokonali autonomiści, mianowicie zbuzerania centralnego parlamentu, — urzeczywistnili teraz liberali na wspótkę z niemieckimi narodowcami.

W czasie ostatnich rokowań pokojowych nie zamierzała wcale opozycja zawrzeć pokoju. Młodociesi wraz z większością byli gotowi do ułożenia się i definitywnego załatwienia sprawy, lecz obstrukcja stanowczog odrzuciła wszystkie propozycje.

Austria bez parlamentu. — to zdobycz, to tryumf i tytuł do sławy niemieckiej opozycji. Wolność schroniła się teraz pod skrzydła sejmów. Wskutek ciężkiej winy Niemców została Austria wydana na łaskę i niełaskę Węgrów. Naturalnie taki obrót rzeczy jest końcem pieśni o ratowaniu niemieckości w Austrii.

(Telegramy „Dzien. Polsk.“).

Wiedeń 13. grudnia. W zebraniu niemieckich narodowców w sali Zofji brało udział przeszł. 5000 osób. Mówcy w najostrejszym sposobie napadali na chrześcijańsko-socjalnych, a zwłaszcza na p. Luegera.

Przyzywał p. Wolf. Prócz niego przemawiali posłowie Türk, Glöckner, Kitel i kilku innych.

Przyjęto kilka rezolucyj, w których wyrażono niemieckim stronnictwom niezgodę podziękowanie i zaufanie, żądając, aby ci, którzy naruszili prawa reprezentacji ludu, pociągnięci byli do odpowiedzialności sądowo-karnej. Dalej posłom niemiecko-klerykalnym wyrażono jaknajostrejszą naganę, a współzawodni Niemcom prasim, potępiono zachowanie się burmistrza Podlipnego i rady miejskiej praskiej.

Następnie wezwano Niemców, aby wytrwali w walce, walczyli do ostateczności i nie zawierali lechego pokoju; dalej zastrzeżono się przeciwko rząd m za pomocą rozporządzeń, żądając przedłożenia u-tawę językowej.

Po zebraniu odbyła się manifestacja niemiecko-narodowa na ulicy, wrzeszczano „pfui!“ pod adresem Luegera.

Poiaja rozprószyła tłumy.

Wiedeń 13. grudnia. Rektor uniwersytetu Toldt przybył na czarnej tablicy ogłoszenia, w którym gani sobotnią manifestację niemiecko-narodową studentów, odbyła się ona owiem bez pozwolenia rektora. Rektor ostrzega studentów przed podobnem postępowaniem, oraz wzywa ich pod groźbą kar, aby murów uniwersytetu nie używali do podobnych manifestacji.

Wiedeń 13. grudnia. *Sonn- und Montags Ztg.* omawiając odezwy postępowców niemieckich powiada: Jeżeli w niej jest napisano: „w stolicy Czech plonie bunt, a władcom dotychczas nie udało się zabezpieczyć życia i mienia naszych rodaków“ — to należy to nazwać kłamstwem stronnictwem, gdyż takie twierdzenie znajduje się w silnym kontraste z rzeczywistością.

Jakiż jest jednak cel tego nieustannego podjudzania przez przywódców stronnictwa? Czyż nie są wcale świadomi swego zadania, iż powinni działać uspokajająco i w duchu pokoju n rodowosciowego?

Jeżeli to tak dalej pójdzie, jeżeli tu i tam walka prowadzoną będzie za pomocą najcięższych oskarżeń i podburzających opisów okropności popełnianych przez przeciwnika, to w takim razie przeszkoję pętyrzyć się będą nieustannie. Cóż się jeszcze stać musi, aby nareszcie otworzyć stronnictwom oczy na to, dokąd sterujemy?

W obecnej chwili nie ma lepszej i uczciwszej polityki, jak trzymać się miary i uspakajać.

Praga 13. grudnia. Radca namiestnictwa Pielrikowski oświadczył, że o zmianie nadzwyczajnych przepisów na razie pomyśleć nie można, tem więcej, że nastąpiły inne okoliczności, które na to nie zezwalają. Radca wskazał przytem na znalezienie materiałów wybuchowych.

Wiedeń 13. grudnia. (X.) Dotąd nie zapadła jeszcze decyzja co do terminu ewentualnego zwołania sejmów krajowych. W łonie samego gabinetu istnieje podobno poważna różnica zdań, czyli w obecnej sytuacji politycznej wskazaniem jest w ogóle zwoływanie sejmów krajowych. Spodziewanem jest bowiem, iż sejmy galicyjski i czeski uchwalą adresy do tronu w dńchu autonomijnym, w sejmie czeskim może przyjąć przy tej sposobności do drażliwych rozpraw i wywołać odrębny adres mniejszości niemieckiej, co by w następstwie utrudniło wszelkie dal ze rokowania między Czechami i Niemcami. Inne sejmy niemieckie nie pozostaną w tych warunkach w tyle, ale także uchwalą adresy do tronu.

Ten stan rzeczy nasuwa nowe poważne trudności, a dla obecnego rządu o tyle niepożądane, iż oddaje się on dalej złudzeniom i nie zaniechał myśli pogodzenia zwaśnionych narodowości. Czyi na jakiej drodze mu się to uda, przyszło okazać, w każdym razie z naciskiem podnieść należy, że Niemcy swą zajądłością i brakiem wszelkiej rozważy politycznej wkrótce wypoką mogą przepaść, której nikt nie zdola później usunąć. Ze strony prawicy poczyniono możliwe ustępstwa, doszło się do tej granicy, której przekroczyć wprost niepodobna, jeżeli się nie chce zarazem utracić wszelkiego poczucia uczciwości politycznej. Zdawało się, że Niemcy rozumieją należyte całą ważność chwili i przystąpią do zawarcia kompromisu, a odpowiedzią ich było bezzcelne rzucenie rekawicy wszystkim narodom słowiańskim.

Nie kwestia ustąpienia hr. Bad-niego, nie rozporządzenia językowe, ale zawsze tylko jedna, jedna myśl zaprzęta zawsze i zaprzęta dziś mózgi niemieckich szwiniostów, myśl, która wprost zgraża bytowi Austrii.

Pewna garstka wichryczyli politycznych pociągnęła za sobą niestety bezwiednie poważne stronnictwa, ludzi myślących i politycznie dojrzałych, którzy dziś, zupełnie zahypnotyzowani, pędzą bez upamiętania, wbrew swym austriackim tradycjom.

Wspomniałem na wstępie o różnicy zapytania i co do kwestji zwołania sejmów. Owóż istnieje inny prąd, przeciwny, który zastępuje myśl zwołania sejmów w pierwszych dniach stycznia. Delegacje zamknięte być mają dopiero 30. grudnia, poczem nastąpić ma ewentualnie zamknięcie rady państwa. Sejmy obradowałyby mniej więcej do końca lutego, a w pierwszych dniach marca zwołanaby została rada państwa, jeśli, oczywiście, rząd uzyska pewność, iż nie powtórzą się w izbie awantury, a mniejszość niemiecka zechce sprawy przedmiotowo traktować.

W tych dniach zapasé ma dopiero decyzja w łonie gabinetu, czy i w którym terminie zwołane zostaną sejmy krajowe.

W kwestji mianowania ministra dla Galicji, mogę wam na podstawie dokładnych informacji donieść, iż mało polskie na ostatniem posiedzeniu zastanawiało się nad tą sprawą nader poważną i przedmiotową i po głębszej rozprawie przyszło do przekonania, iż dla wykonywania należytej kontroli w czynnościach obecnego gabinetu i właśnie dziś więcej, niż kiedykolwiek potrzebnego poparcia żywotnych spraw naszego kraju, wskazaniem jest wejście do gabinetu wybitnego parlamentarzysty, obznajomionego dokładnie z potrzebami naszego kraju.

Pewna grupa znanych intrygantów, widząc, że przy tej okazji nie zdola nie dla siebie uzyskać, starała się o zatrzymanie w całości prowizorycznego charakteru obecnego gabinetu i o powołanie urz.dnika jako ministra dla Galicji. Niemul całe to było jednak woż w tej sprawie innego zdania. W obradach kwestja osób nie była podnoszoną.

Dziś wymieniam tuaj ogólnie hr. Wojciecha Dzieduszyckiego jako kandydta na ministra dla Galicji; z różnych jednak powodów osobistej i politycznej natury nie sądzą, aby hr. Dzieduszycki miał być mianowanym. Jak dziś rzeczy stoją, najwięcej szans ma prof. dr. Piętał.

TELEGRAMY

„Dziennika Polskiego.“

Wiedeń 13. grudnia. Delegacja węgierska zbiera się na ostatnie posiedzenie 20. bm.

Budapeszt 13. grudnia. Z okazji obrad w parlamencie nad ustawą o robotnikach polnych odbyło się wczoraj kilka zgromadzeń robotników. Niektóre z nich rozwiązano.

Popołudniu demonstrowało na ulicy Andrassyego około 3000 robotników. Aresztowano 68.

Paryż 13. grudnia. *Intransigeant* twierdzi, iż Dreyfusa skazano na podstawie tajnych aktów, a mianowicie kilku listów do cesarza Wilhelma i odpowiedzi tegoż Dreyfusowi.

Agence Havas oświadcza, iż wiadomość ta jest fałszywą, a zarazem upowatnioną jest do ogłoszenia, iż rząd wiadomości tej jak najformalniej zaprzecza i zapewnia, że wymienione w *Intransigeant* listy nie istnieją i nie istniały nigdy.

Madryt 13. grudnia. Przybył tu jeneral Weyler. Publiczności było mało, do zaburzeń nie przyszło.

Kanea 13. grudnia. Wczoraj na parowcu Lloyda przybyło tutaj 70 żołnierzy austriackich, którzy mają zastąpić odchodzących rezerwistów. Część wojska austriackiego rozkateruje się w forcie Izleudin.

Petersburg 13. grudnia. *Prawitielstwiennyy* *Wiestnik* ogłasza nominację radcy ambasady Sadowskiego w Stambule na posła w Belgradzie.

Nowy Jork 13. grudnia. Zmarła tutaj matka prezydenta Stanów Zjednoczonych Mac Kinleya.

Wiedeń 13. grudnia. Cesarz przyjął dziś na audyencji prywatnej ministra spraw zagranicznych hr. Goluchowskiego i wręczył mu wielki krzyż orderu św. Szczepana.

Praga 13. grudnia. Skutkiem ostatnich ekcesów aresztowano znów wiele osób.

W Chrudimie uczestnicy rozwiązanej przez władzę zgromadzenia politycznego przeciągali ulicami i wybijali szyby. Żandarmerja przywróciła porządek.

Rzym 13. grudnia. Margrabia Rudini zawiadomił dziś króla, że dotychczas goje konferencje z meżami politycznymi w celu utworzenia gabinetu nie doprowadziły do rezultatu.

Rzym 13. grudnia. Pisma watykańskie zaprzeczają wiadomości, jakoby żona Dreyfusa zwróciła się listownie do papieża z prośbą o interwencję.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 18. grudnia 1897 r.

HOTEL ZORZA. A. Gniewoszowa z Kęt. K. Wisniewski z Dobrzana. E. Czerminski z Lipnicy. W. Wojnarowski z Żarnowa, B. Kruszewski z Krosna. H. Liegel z Kołomyi K. Osieckimi z Wiednia. F. Zajcz, M. Paner, Grünfeld, J. Kaiser z Wiednia. P. Grabowska z Rawy. Prof. H. Jordan z Krakowa. Pułkownik Weiss, Bauman z Tarnopola.

HOTEL IMPERIAL ulica Trzeciego Maja 1. 3 pierwszy rzędny hotel restauracji i kawiarnia. Ks. Sapieha z Błki. J. ks. Puzyra z Naroła. H. hr. Starzeński z Łowczyc. W. Struszkiewicz z Wiednia. Dr. J. Howorka z Tumača. H. hr. Potworowska z Ratcza. H. Barabasch z Nowosielicy. L. Bursztyn z Sokala. J. Rakowski z Paryża. Dr. S. Schützle z Brzeżan.

HOTEL EUROPEJSKI. M. Lewandowska z Ryklic. ca. Dr. W. Żurowski z Kolomyi. J. Bloch z Pont Isracji. L. Fraege z Krakowa. L. Neumann z Wiednia. B. Jocz z Przemyśla. W. Wachal z Czarłkowi. R. Hummel z Przemyśla. M. Leyret z Paryża. M. Janicki ze Ścianki. H. Wolf ze Złoczowa.

Nadesłane.

(Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nią odpowiedzialności)

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, narządu moczowego i pętlowego

Dr. Albin Padalewski

b. lekarz na klinikach uniwersyteckich w Wiedniu, i r. linie i Paryżu

OPERATOR

ord przy ul. Akademickiej 1. 3, od 10—12 i od 3—5.

Szampania

George Coulet Reims,

dostawca nadworny królowej angielskiej, księcia Walii, królowej holenderskiej.

Jemeralny skład u Wiktora Samecha & Co. we Lwowie.

Dr. Jan Papée

sekundariusz oddziału chorób skórnych i wenerycznych szpital. powszechnego we Lwowie.

